

APRENDRE AMB
JOAN BROSSA

UNA ANTOLOGIA POÈTICA

Fundació

JOAN BROSSA

MARC TEÒRIC I ASPECTES METODOLÒGICS

Competències bàsiques

- Competència del tractament de la informació i l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació per a l'elaboració de coneixement (producte final: presentació amb una eina informàtica).
- Competència d'aprendre a aprendre mitjançant la verbalització que regula i orienta l'activitat amb autonomia progressiva (elaboració del coneixement primer individualment, després en petit grup, finalment compartir el procediment i les conclusions amb el grup classe i a Internet).
- Competència social i ciutadana entesa com les habilitats i destreses per a la convivència, el respecte i l'enteniment entre les persones (treballs de grup).
- Competència artística i cultural, valoració i comprensió de les obres d'art (literatura i arts visuals i plàstiques).

Competències de l'àrea de llengua

- Presentacions orals, escrites i audiovisuals ben estructurades, amb suport multimèdia (Documenta).
- Ús dels elements formals en els treballs (treball escrit, citació de fonts, índex, etc.).
- Coneixement i sistematització d'aquells aspectes ortogràfics i sintàctics en què no coincideix l'ús en la llengua parlada i la normativa de la llengua escrita.
- Ús d'estratègies per a la correcció lingüística i revisió gramatical dels textos mitjançant l'ús i la consulta de diccionaris, eines informàtiques de revisió del text, compendis gramaticals i reculls de normes ortogràfiques.
- Acceptació de l'error com a part del procés d'aprenentatge.

Competència literària

- Lectura autònoma o guiada, en funció del grau de complexitat, d'obres o fragments de literatura catalana.

- Contextualització dels textos literaris treballats: obres, autors i períodes més representatius de la literatura catalana i castellana, des de l'edat mitjana a l'actualitat i especialment del segle XX.
- Reflexió sobre l'actualitat dels temes de les obres que han mantingut la seva vigència a través del temps.
- Ús d'estratègies i tècniques que ajudin a analitzar i interpretar el text literari: el comentari de text.
- Lectura comentada i recitat de poemes, tot comparant el tractament de temes recurrents en diferents autors i períodes literaris, i valorant la funció dels elements simbòlics i dels recursos retòrics i mètrics en el poema.
- Creació de textos literaris amb tècniques de foment de la creativitat i de simulació, versionat o elaboració a partir de models, utilitzant alguns aprenentatges adquirits en les lectures (adaptant els missatges *clàssics* a l'actualitat, a un missatge més proper i propi o modificant-ne les formes o els formats).
- Elaboració de treballs crítics senzills sobre obres literàries.
- Utilització autònoma de la biblioteca del centre, de les de l'entorn, de les biblioteques virtuals i webs per al foment i orientació de la lectura.
- Desenvolupament progressiu de l'autonomia lectora i de la consideració de la lectura com a font de coneixement d'altres persones, èpoques i cultures.

Avaluació

- Exposar una opinió ben argumentada sobre la lectura d'una obra completa adequada a l'edat; avaluar l'estructura i l'ús dels elements del gènere, l'ús del llenguatge i el punt de vista de l'autor.
- Situar el sentit de l'obra en relació amb el context històric i cultural i amb la pròpia experiència.
- Utilitzar els coneixements literaris en la comprensió i la valoració de textos breus o fragments, tot tenint en compte alguns temes i motius recurrents, les característiques del gènere, el valor simbòlic del llenguatge poètic i la funcionalitat dels recursos retòrics del text.

- Mostrar coneixement d'autors/es, obres i períodes més significatius de la literatura catalana del segle XX.
- Crear textos, en suport paper o digital, prenent com a model un text literari treballat a l'aula.

LA SEQÜÈNCIA DIDÀCTICA

La seqüència es desenvolupa en tres nivells. Es pot fer sencera o parcialment. Per exemple, l'activitat d'aproximació és una activitat de creació a partir d'un poema original, el fet d'haver de fer una nova versió requereix observar les característiques del text, és una primera forma d'anàlisi. La posada en comú oralment suposa una primera sistematització dels aprenentatges. Pot ser el pas previ per a un treball posterior més complex o bé pot constituir, en si mateixa, una seqüència.

Si es vol anar més enllà, es farà la primera part i la segona (elaboració de treballs de grup en format paper).

Si es vol acabar tota la proposta, es farà també la tercera part: elaboració d'una presentació amb Documenta o una altra eina semblant, a partir del contingut del treball en paper per penjar-la després a la xarxa.

GUIÓ GENERAL

Títol seqüència Problemàtica Objectiu	Objectius concrets sobre l'obra de Joan Brossa	Procediment: Organització dels grups i detall de les activitats
<p>Títol: (l'alumnat haurà de donar un títol al producte final).</p> <p>Objectiu final: Conèixer i apropiar-se de l'obra de Joan Brossa.</p>	<p>Conèixer l'obra de Brossa i les seves característiques tot elaborant:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poemes nous a partir d'algunes de les seves obres. ▪ Una antologia personal d'obra brossiana. ▪ Material per penjar a la xarxa que permeti compartir els coneixements adquirits i la recepció particular que cada grup d'alumnes haurà fet de l'obra de Brossa. 	<p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Imitem Brossa (activitats prèvies d'acostament). ▪ Posada en comú: discutim sobre l'obra poètica de Brossa. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Triem i remenem poemes. ▪ Elaborem una antologia en paper. <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Elaborem el material anterior (antologia en paper) amb Documenta per presentar a la classe i compartir a la xarxa.

FASE 1. Tasca inicial (3 sessions)				
Títol seqüència	Objectius concrets sobre l'obra de Joan Brossa	Procediment: Organització dels grups i detall de les activitats.	Material	Avaluació
<p>Problemàtica</p> <p>Objectiu</p>				
<p>A. Imitem Brossa</p> <p>L'alumnat haurà de fer una versió nova, allargar o reconstruir un poema escrit, visual o objecte de Joan Brossa.</p>	<p>Conèixer a la pràctica. (Mitjançant l'anàlisi de l'obra proposada per poder dur a terme la imitació d'algunes de les característiques de l'obra de Brossa).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alguns dels temes: crítica social, amor, etc. ▪ La diversitat formal. ▪ Algunes de les característiques: el joc amb el llenguatge, l'absurd i l'humor com a eina de crítica de la societat, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Activitat prèvia d'acostament a l'obra de Brossa. ▪ 3 fases: individual, grup petit, grup classe. ▪ Activitats a triar pels alumnes o a repartir a l'atzar per part del professorat. <p><u>Vegeu el detall de la fase 1 més avall.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Durant les presentacions de cada grup, la resta d'alumnat pren apunts de 	<p>Segons les activitats, caldrà tenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ El text de Brossa (en alguns casos es dona d'entrada; en d'altres, després d'una primera activitat per part dels alumnes, o bé es dona parcialment o fragmentat i l'alumnat el reconstrueix). ▪ Documents impresos en un paper que no sigui blanc, per diferenciar-lo 	<p>Pot ser objecte d'avaluació:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ La presentació oral que cada grup farà de la seva feina a la resta de la classe. <p>Es pot avaluar la comprensió de l'obra i els arguments que es donen a l'hora de fer la valoració del text original.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ El treball de creació de la versió nova a partir del model.

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

	<p>captació de la realitat quotidiana.</p>	<p>cara a respondre al qüestionari final.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Després de cada presentació de grup, els alumnes pengen per les parets de l'aula el poema de Brossa i, a sota o al costat, el que ells han fet.	<p>dels treballs que faran els alumnes, ja que tot s'exposarà a l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Diaris recents.▪ Diccionari, enciclopèdia (en paper o Internet).▪ Paper, llapis, cola.▪ Objectes per reproduir els poemes objecte proposats.▪ Blue-Tack o alguna cosa per penjar papers a les parets.▪ Qüestionari-guia de comentari oral per a cadascun dels poemes per enriquir l'apartat de presentació davant la resta de la classe.	
--	--	---	---	--

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

			<ul style="list-style-type: none">▪ Qüestionari síntesi de la segona part de l'activitat per tal que l'alumnat estigui atent a les explicacions dels companys sabent que haurà de respondre a algunes preguntes.	
<p>B. Posada en comú Una visió general sobre l'obra poètica de Brossa.</p>	<ul style="list-style-type: none">▪ Escriure el que s'ha compartit durant la presentació oral de la feina que ha fet cada grup.	<ul style="list-style-type: none">▪ Responen, de forma individual, un qüestionari que ajudarà a sistematitzar el que han après a partir de la feina feta per cadascú i de l'intercanvi amb els altres grups.▪ Comentari oral: l'alumnat va donant les respostes.▪ Comentari/solució per part del professorat.	<ul style="list-style-type: none">▪ Full per al qüestionari.▪ Apunts presos durant les presentacions orals de cada grup.▪ Material que cada grup haurà penjat per les parets de l'aula després de l'activitat anterior.	<ul style="list-style-type: none">▪ Es pot avaluar l'encert i la precisió en les respostes del qüestionari.

Fase 2: Tasca intermèdia (4 sessions)				
Títol seqüència	Objectius concrets sobre l'obra de Joan Brossa	Procediment: Organització dels grups i detall de les activitats.	Material	Avaluació
<p>Problemàtica</p> <p>Objectiu</p>				
<p>C. Antologia poètica</p> <p>Elaborem una antologia en paper.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Desenvolupar l'hàbit lector ampliant-lo a formes més experimentals. ▪ Despertar el gust per la poesia, tot ampliant la visió (sovint massa restringida a les formes clàssiques) que té l'alumnat del gènere poètic. ▪ Aplicar criteris de tria: temàtic, formal, cronològic, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organització dels grups (3 o 4 persones). ▪ Indicacions per a la cerca: han de seguir algun dels criteris que hi ha al full de sistematització. ▪ Recerca individual fora de l'aula. ▪ Posada en comú. ▪ Presentació dels criteris i l'índex provisional. ▪ El professorat comprova que entre tots els grups es 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Llibres de Brossa i webs sobre Brossa a Internet. ▪ Els textos triats s'han de copiar en un document Word i els poemes visuals o objecte s'han d'escanejar. 	<p>Es pot avaluar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentació del treball. ▪ Contingut (cal que el treball tingui tots els elements demanats). ▪ Encert del criteri i ajust dels poemes triats. ▪ Expressió escrita (text de justificació i valoració final).

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

	<ul style="list-style-type: none">▪ Deducir, a partir de la cerca de poemes i la seva tria, les característiques generals de l'obra poètica de Brossa.▪ Saber justificar la tria de textos amb un criteri concret.▪ Presentar un treball seguint les normes formals: portada, índex, fonts.	<p>doni una visió prou àmplia de l'obra de Brossa de cara a construir després el material per penjar a Internet. Si no és així, proposa canvis i facilita el material per completar.</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Elaboració del dossier que ha de contenir: Portada, índex, Justificació / criteri de selecció, vuit poemes triats, il·lustracions, conclusió: valoració final.▪ Correcció per part del professorat.▪ Correcció per part dels membres del grup fent servir diccionaris, manuals de gramàtica, etc.).		
--	---	--	--	--

Fase 3: Tasca final (6 sessions)				
Títol seqüència	Objectius concrets sobre l'obra de Joan Brossa	Procediment: Organització dels grups i detall de les activitats.	Material	Avaluació
<p>Problemàtica</p> <p>Objectiu</p>				
<p>D. Presentació</p> <p>Presentem la nostra antologia davant la classe amb Documenta i ho compartim a la xarxa.</p>	<p>Expressió oral:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Saber presentar el treball fet oralment i amb suport visual. ▪ Lectura a diverses veus d'un text de Brossa: polir la fonètica, donar expressivitat, controlar el ritme, l'entonació, el volum, etc. ▪ Domini de les eines informàtiques de presentació multimèdia. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Elaboració del material amb Documenta. Elements: Títol, criteris, 8 poemes, elements il·lustratius o complementaris (fotografia, pintura, vídeo) fonts, conclusió. ▪ Lectura a veus d'un dels textos (cal posar unes normes: poema de text o visual escenificat). 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Documenta (preveure una sessió per explicar-ne el funcionament). ▪ Material de l'antologia de cada grup en format informàtic que caldrà organitzar en una plantilla Documenta. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Expressió oral. ▪ Domini de les eines informàtiques. ▪ Organització de la informació en format multimèdia.

PROCEDIMENT

FASE 1. Tasca inicial			
A. Imitem Brossa			
Obra i referència	Organització (grups)	Material	Procediment: Totes les activitats són fetes simultàniament pels grups reduïts de 3 o 4 persones que s'han format a l'aula.
<p>Grup A</p> <p>PROFECIES, 1951</p> <p>(Joan Brossa, 1995, pàg. 88)</p>	<p>Grups de 3-4</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Presentació al grup-classe. 	<ul style="list-style-type: none"> Text de Brossa. Diaris actuals. <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Quina ha estat la primera impressió en llegir el text de Brossa? Les profecies que fa són positives o negatives? Sobre quins temes són? A què correspon la data 	<p>A.</p> <ul style="list-style-type: none"> Es reparteix a un grup el text “Profecies”: lectura individual. Cadascú redacta una o dues profecies per a l’any següent inspirant-se en notícies d’un diari (aprofitant el vocabulari sobre finances, conflictes, meteorologia, espectacles, etc.). Després es posen en comú en el grup reduït, es mira que no hi hagi repeticions, incorreccions, es completa o s’arregla, es passa en net. Es nomenen els portaveus que hauran d’exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà de llegir el text original, una altra comentarà com és el poema i què hi han fet, i una tercera haurà de llegir poema fet pel grup.

		<p>(mira la bibliografia de Brossa)?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Per què creus que hem demanat a alguns dels grups que s'inspirin en les notícies del diari per fer les activitats de creació a partir dels textos de Brossa? ▪ Quina intenció creus que té aquest poema? ▪ O no és un poema? Per què? 	<p>Poema:</p> <p>“PROFECIES”</p> <p>1 Res de guerres aquest any 1951. Hi haurà una tensió internacional pel maig. L'hivern serà molt cru. Descobriments d'un remei contra el càncer.</p> <p>6 Gran perill de guerra el mes de juny. El mes de maig serà perillós per a la salut. No hi haurà guerra mundial, però sí estat d'alarma.</p> <p>7 Crisi europea a mitjan octubre. Moriran dos caps d'Estat. Cap al 20 de febrer la Borsa sofrirà una gran agitació. El 1951 serà molt fred.</p> <p>9 Aquest serà un any de sang i d'ira. Esclatarà una guerra a mitjan any. Lluita de bombes atòmiques a l'Àsia.</p>
--	--	--	--

<p>Grup B</p> <p>TU, 1954</p> <p>(Joan Brossa, 1995, pàg. 99)</p>	<p>Grups de 3-4</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentació al grup-classe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Text de Brossa. 	<p><i>El clavell i el martell, 1951</i></p> <p>B.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Es reparteix a un altre grup el text “Tu”: lectura individual. ▪ Cadascú tria els 10 versos que ja li agradin tal com estan i n’afegeix alguns de propis i/o en canvia alguns fins a tenir una quinzena de línies. ▪ Poseu-ho en comú amb els companys, eliminant les repeticions, per fer un text d’una trentena de versos. ▪ Es nomenen els portaveus que hauran d’exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà de llegir el text original, una altra comentarà com és el poema i què hi han fet, i una tercera haurà de llegir el poema fet pel grup. <p>Poema:</p> <p>“TU”</p> <p>Si eres una onada, series el meu joc favorit. Si m’estimaves sempre, series la plenitud. Si eres una manera de parlar, series el diàleg. Si ploraves inquieta, et buscaria i no et trobaria. Si eres una posta de sol, series la més bella de totes.</p>
---	--	---	---

			<p>Si eres un arbre, series un cedre. Si ostentaves colors, series blanca i vermella. Si eres la neu, passaries enllà. Si eres una substància, series el bàlsam. Si eres substituïda, series la fusta d'una columna. Si jo era un vaixell, et duria al bell davant de la proa. Si no eres una noia, series una rosa boscana. Si eres un estel invisible, series el mutu amor. Si em circumdaves suaument i et dissolies, series el serení de la nit que mulla els arbres. Si defallies, series un escut romput. Si eres una flor, mai no t'apagaries. Si llampejaves, series talment una pedra encastada del color del flux del mar. Si et veia en qualsevol indret, t'assenyalaria a tu. Si eres indiferent, series el crepuscle. Si em miraves distretament, series la meva esperança. La teva presència em sembla la forma més plaent de la mateixa harmonia. Si la música s'omplia de tu, brollaria un acord greu i planyívol. Si eres un trèvol, series la clau de l'aurora. Si eres la suavitat, series el pes de l'aigua. Si eres la tristesa, series els dies i el temps. Si eres un desig, series passió desplomada. Si eres la lluna, series una ala.</p>
--	--	--	---

			<p>Si eres un rellotge, series un cercle profund.</p> <p>Si eres l'espai, en series meitat i centre.</p> <p>Si no eres un estel favorable, series una roca que defensa un territori.</p> <p>Si t'amagaves de mi per sempre més, series la nit circumdant.</p> <p>Si eres un camí, series la riba del mar.</p> <p>Si eres un jardí, series un astre de flors.</p> <p>Si eres un paisatge, series un bosc que respira.</p> <p>Si eres un anell, series irrompible per sempre més.</p> <p>Si eres ombra densa, series un camí entre els astres diàfans.</p> <p>Si eres una tarda, series un dia.</p> <p>Si eres un any, series un segle.</p> <p>Si eres un soroll, series el soroll d'unes passes que ressonen sentides en secret.</p> <p>Si eres un pedestal, series una illa blavenca.</p> <p>Si el món era romput a trossos, series el seu silenci.</p> <p>Si sospires, el temps que passa esdevé dolç.</p> <p>Si t'enfiles pel cel, en la meditació et trobo.</p> <p>Si eres una boleta, series una sola gota d'aigua.</p> <p>Vius en el sentit de la flama, no en el de la cendra.</p> <p>Si eres un nombre, series una quantitat inacabable.</p> <p>Si mudaves de forma, series una muntanya obscura i agradable.</p> <p>Si eres l'oratge, dormiries damunt una cua de colors.</p> <p>Si et coneixia la pluja, cauria al lloc que tu indicaries.</p> <p>Si intentaves de salvar algú, l'ompliries d'espigues.</p>
--	--	--	--

			<p>Si eres una paret, t'escudarien els arbres. Si queia la llum, series la copa de cada dia. Cobriries la joventut, si eres la matinada. Si passava la tardor, tu series la primavera imminent. Si eres un color, series l'alegria del sol en un bancal d'herba. Si eres una veu, tindries el color d'un perfum. Si eres un perfum, tindries la veu del color que et duria. Si eres un vidre, apagaries els sospirs. Si eres un desert, onejaries sense cap límit. Si eres una paraula, series estimar-se. Si eres un ídol, jo prepararia la teva adoració als santuaris. Si eres tèbia claror, et voltaries de ramats. Si eres una gota de sang, il·luminaries. Si el món de vida era tot solitud i caos, ja estaries destinada a manifestar-te. Si el món era una boirosa caverna, en tu convergirien infinituds. Tu ets el més bell reflex de la lmatge primordial Que enllà dels temps es multiplica inexpressable.</p> <p><i>Cant, 1954</i></p>
<p>Grup C</p> <p>CONTRA L'AMOR,</p>	<p>Grups de 4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Text de Brossa retallat. ▪ Material que expliqui les característiques formals del sonet i 	<p>C.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Es reparteix el text “Contra l’amor”, però amb el versos tallats i desordenats. Caldrà donar també algun material (pot ser el manual del curs, si té aquest apartat) que expliqui les

<p>1955</p> <p>(Joan Brossa, 1995, pàg. 105)</p>		<p>algun exemple.</p> <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Quina ha estat la primera impressió en conèixer aquesta obra de Brossa? ▪ Comenta els camp semàntics i interpreta quina idea vol transmetre l'autor. ▪ Tenint en compte l'època en què va viure Brossa, endevina quin personatge s'hi descriu. 	<p>característiques formals del sonet.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ El grup haurà d'ordenar els versos retallats per reconstruir el sonet. Es pot indicar, com a pista, quins són el primer i l'últim. ▪ Quan el grup ha acabat, demana al professorat el poema de Brossa i el compara amb la seva versió, sense canviar-ne res, ja que la versió del grup s'haurà de llegir a la classe. Entre tots cal endevinar de qui parla el text i comentar-ne les característiques que el fan original o que criden l'atenció. ▪ Es nomenen els portaveus que hauran d'exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona explicarà què han hagut de fer i com, si el fet de saber l'estructura del sonet ha ajudat o no a fer d'ordenació; una altra persona llegirà el text del grup, si és diferent del de l'autor; una tercera llegirà el text de Brossa i una quarta comentarà el sentit del text de Brossa i què té d'original. <p>Poema:</p> <p>“CONTRA L'AMOR”</p> <p>Contra l'amor hi ha un llop llopàs culpable Miserable cervell cèntim lunar Ridícul als diaris detestable</p>
---	--	---	--

			<p>Comediant de Crist no per atzar</p> <p>Té llotja principesca dins l'estable Els timbals tallen la paraula al mar A l'ou del món s'hi genera el diable I el monstre que es permet és militar</p> <p>L'arbreda de tants ceptres ja l'esquerda L'empremta del seu polze criminal Se senya amb la mà dreta tota verda</p> <p>Amb la mà esquerra estreny el seu punyal Funest feixista càlcul ple de merda Avança sota el pal·li el general.</p> <p><i>Coresforç, 1955</i></p>
<p>Grup D</p> <p>EI CONFUCIANISME, 1957-1958</p> <p>(Joan Brossa, 1995,</p>	<p>Grups de 3-4</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posada en comú. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Text de Brossa (una còpia en paper per a cadascú). ▪ Unes tisores per a cadascú. ▪ Informació breu (o 	<p>D.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Es reparteix el text “El Confucianisme”: lectura individual. ▪ Es busca informació, si cal, sobre els conceptes. ▪ Cadascú retalla i fa la seva versió (es poden fer més canvis, a part d'ordenar).

<p>pàg. 115)</p>	<p>en grup petit.</p> <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Presentació al grup-classe. 	<p>accés a Internet) sobre el confucianisme, el cristianisme, el bramanisme, el mahometisme</p> <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Quina ha estat la primera impressió en conèixer aquesta obra de Brossa? Segons aquest poema, l'autor té unes creences religioses determinades? Què creus que opinava Brossa de la religió? Estàs d'acord amb aquestes idees? 	<ul style="list-style-type: none"> En grup es compara amb l'original i es comenta el sentit del text, especialment cal indicar si s'està d'acord amb el que diu. Es nomenen els portaveus que hauran d'exposar el treball fet. Una persona haurà de llegir el text original, una altra comentarà com és el poema i què hi han fet, i una tercera haurà de llegir un o alguns dels poemes fets pel grup. <p>Poema:</p> <p>El Confucianisme El Cristianisme El Bramanisme El Mahometisme</p> <p>és més fals és fals és diví és fals</p> <p>Retalleu els mots d'aquest poema, ordeneu-los com us plagui i tindreu unes creences.</p> <p><i>Poemes irregulars, 1957-1958</i></p>
------------------	--	---	---

<p>Grup E</p> <p>GUANT, 1960 (Joan Brossa, 1995, pàg. 122)</p>	<p>Grups de 3-4.</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentació al grup-classe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Text de Brossa. ▪ Paper i retolador. ▪ Tisores. <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Quina ha estat la primera impressió en conèixer aquesta obra de Brossa? ▪ Quina característica té que diferencia aquest text dels poemes que es fan habitualment. ▪ Quina relació tenen aquestes dues paraules? ▪ Quines altres menes d'associacions es poden fer entre paraules? 	<p>E.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Es reparteix el text “Guant / mà”: lectura individual. ▪ Cadascú fa tres poemes amb aquest mateix tipus d'associació sense ensenyar-los als companys. Caldrà fer la lletra de pal, d'una mida, com a mínim, d'un centímetre, perquè s'hauran de retallar les paraules i no va bé si els papers queden petits. ▪ Quan tothom tingui els seus mots, retalleu cada paraula i barregeu-les damunt la taula. Entre tots, caldrà intentar reconstruir les parelles que han fet els altres. ▪ Un cop acabat cadascú diu si les combinacions que ha fet ell/a han estat endevinades i es comenta com s'han fet les associacions, de quin tipus n'hi ha: continent-contingut, parts d'un mateix tot, etc. ▪ Es nomenen els portaveus que hauran d'exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà de llegir el text original, una altra comentarà com és el poema i què hi ha fet, una tercera haurà de llegir un o alguns dels poemes fets pel grup.
--	---	---	---

			<p>Poema:</p> <p>Guant. Mà.</p> <p><i>Poemes civils, 1960</i></p>
<p>Grup F</p> <p>XAUXA, 1948</p> <p>Joan Brossa, 1995, pàg. 79)</p>	<p>Grups de 3-4.</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentació al grup-classe. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Text de Brossa. ▪ Internet o informació en paper sobre “Xauxa” (es pot haver donat com a deures). <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Quina ha estat la primera impressió en conèixer aquesta obra de Brossa? ▪ Què saps sobre Xauxa? ▪ Quina és la intenció del poema? 	<p>F.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Es reparteix el text “Xauxa”: lectura individual. ▪ Després d’observar bé el text, afegiu-hi cadascú una estrofa. ▪ Mostreu les vostres estrofes i comenteu si el contingut està d’acord amb la resta del poema; per fer-ho haureu d’exposar quina característica tenen en comú les coses que passen a “Xauxa”, després caldrà buscar i intercanviar informació sobre aquest lloc per poder fer amb més encert les estrofes que heu d’afegir. ▪ Si cal, arregleu, corregiu, milloreu entre tots les vostres propostes. ▪ Es nomenen els portaveus que hauran d’exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà de llegir el text original, una altra comentarà com és el poema i què hi han fet, i una

		<ul style="list-style-type: none">▪ Quina ideologia es desprèn de la descripció d'aquest lloc?▪ Relaciona-ho amb la realitat actual.	<p>tercera haurà de llegir les estrofes afegides pels membres del grup.</p> <p>Poema:</p> <p>“XAUXA”</p> <p>Rius i rieres té Xauxa. A Xauxa tot és de franc. Donen protecció als arbres Per darrera i per davant.</p> <p>Els gossos i les ovelles Fan figa amb un gest de mà; A Xauxa el fill de l'insecte A la lluna sol lladrar.</p> <p>Dama que dóna el seu cos, No la solen castigar. Sigui rossa, sigui negra, Visca!, tothom cridarà.</p> <p>Els rius tots són de begudes. D'oros ningú no caurà.</p>
--	--	---	---

			<p>Allí fabriquen les pedres En forma de bacallà.</p> <p>A Xauxa no amaguen l'ou Perquè Xauxa és gran país. Tothom s'aplica perfums I amb pegats se sol guarir.</p> <p>A Xauxa, a la presó tanquen El soldat i el capellà. Escopir a les monedes, Aquesta llei sola hi ha.</p> <p>Dels arbres afavorits Les fruites soles cauran. Les arengades fregides Tot un carro ocuparan.</p> <p>Juny, juliol i agost Això a Xauxa és constant. El carrousel i el molí Cadira amunt passaran.</p> <p>Escoles de caganers S'instal·len als cavallets.</p>
--	--	--	--

			<p>El comerç no hi és volgut; Diuen: Quantes banyes té?</p> <p>Mascarada de fondistes Deixa la cullera allí. Disfressar-se a so d'embut Acaba amb un tararí. Tirar a mar el peix que troba Fa allí l'ase de safrà. (Això consta al dietari Que el tal ase va portar.)</p> <p>Menja bunyols qui té fills. Fum es tornen els sermons. Per poder-se alçar amb la bomba Donaran galls i capons.</p> <p>El camí que fa la bomba Molt hauríem d'admirar. A la cistella del globus Sant Diner allí no va.</p> <p>Senyorets de ringo-rango Per la pedra passaran. No veurem cap cos vermell</p>
--	--	--	---

			<p>Amb el verdet de l'aram.</p> <p>Encenem coets i rodes Per poder-ho celebrar! Cuit amb la paraula humana Tot enigma es resoldrà.</p> <p>Grans joves: Xauxa és la terra De la cadira i el pa. Perquè els països l'emulin Cal decidir-se a lluitar.</p> <p><i>Romancets del Dragolí, 1948</i></p>
<p>Grup G</p> <p>SALTAMARTÍ, 1963</p> <p>Joan Brossa, 1995, pàg. 129)</p>	<p>Grups de 3-4</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Text de Brossa. Diccionaris (un per persona) o accés a Internet. <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Quina ha estat la primera impressió en conèixer aquesta obra 	<p>G</p> <ul style="list-style-type: none"> Es reparteix el text “El saltamartí”: lectura individual. <p>Després d’haver analitzat el text seguint el qüestionari-guia, feu un poema semblant, és a dir:</p> <ul style="list-style-type: none"> Penseu algun concepte abstracte que us agradaria definir: pot ser un sentiment, un valor moral, un aspecte de la societat, etc. Algunes idees: amor, llibertat, felicitat, tristesa, generositat, solidaritat, etc.

	<ul style="list-style-type: none"> Presentació al grup-classe. 	<p>de Brossa?</p> <ul style="list-style-type: none"> Comenteu entre tots per què Brossa diu que el poble és com un saltamartí (si us és desconegut, busqueu primer el significat d'aquest mot). Identifiqueu els elements estructurals d'aquest text i de quines parts consta. 	<ul style="list-style-type: none"> Busqueu després un objecte real amb què el pugueu comparar. Busqueu la definició d'aquest objecte real al diccionari, i feu un poema seguint el model del de Brossa, però sense posar-hi el títol. <p>Quan tothom ha acabat, presenteu el poema als companys del grup i mireu a veure si els companys endevinen el títol.</p> <p>Comenteu per què heu triat aquest concepte i aquest referent pel grup. També podeu proposar als companys de classe que endevinin quin és el concepte que amaga cadascuna de les definicions.</p> <p>Es nomenen els portaveus que hauran d'exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà de llegir el text original, una altra comentarà com és el poema i què hi han fet, i una tercera haurà de llegir un o alguns dels poemes fets .</p> <p>Poema:</p> <p>“SALTAMARTÍ”</p> <p>Ninot que porta un pes a la base i que, desviat de la seva posició</p>
--	---	--	--

			<p>vertical, es torna a posar dret.</p> <p>El poble</p> <p><i>A Lluís Solà</i></p> <p><i>El saltamartí, 1963</i></p>
<p>Grup H</p> <p>POEMA, 1967</p> <p>Joan Brossa, 1995, pàg. 151</p>	<p>Grups de 3 o 4.</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Presentació al grup-classe. 	<ul style="list-style-type: none"> Primer una bombeta, un tros de fusta o cartró, cola, retolador permanent. Després fotografia del poema "Poema" de Brossa. <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Quines han estat les impressions que heu tingut en fer la primera part de l'activitat i en conèixer aquesta obra 	<p>H.</p> <ul style="list-style-type: none"> Cadascú pensa com faria un poema objecte que tingui per títol "Poema" amb una bombeta i el mot poema escrit en un paper. Podeu fer-ne l'esbós dibuixat. Quan tothom ho té pensat, exposeu als vostres companys la vostra idea fent la composició amb els objectes, però sense enganxar ni escriure res, encara: només ho expliqueu. Quan tothom ho ha fet, voteu les diferents opcions i elaboreu la que heu triat amb el material (ja podeu enganxar i escriure). Comenteu per què us agrada més aquesta opció que les altres. Un cop acabat, demaneu la reproducció del poema original al professorat i comenteu les coincidències. Es nomenen els portaveus que hauran d'exposar a la resta de la

		<p>de Brossa?</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Què sol significar, la bombeta en el nivell figurat? Per què creus que el poeta ha escrit la paraula <i>Poema</i> en una bombeta? Et sembla que aquesta obra representa el que per a Brossa és la poesia? ▪ Què té aquest text de poema i què té d'obra d'arts plàstiques? 	<p>classe el treball fet. Una persona haurà d'explicar què heu hagut de fer primer, amb quin material i quins resultats diferents ha donat; una altra farà la comparació amb l'obra de Brossa i explicarà com l'enteneu fent servir les respostes al qüestionari-guia.</p>
<p>Grup I</p> <p>BUROCRÀCIA, 1967</p> <p>Joan Brossa, 1995, pàg. 152</p>	<p>Grups de 3 o 4</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Posada en comú 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Primer dues fulles d'arbre (també es pot demanar als alumnes que les retallin en paper) i un clip. ▪ Després poema 	<p>I.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Com faries un poema objecte que portés per títol “Burocràcia”, amb dues fulles d'arbre i un clip de paper? Si no disposes del material, fes-ne un esbós dibuixat. No ho ensenyis encara als companys del grup.

	<p>en grup petit.</p> <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Presentació al grup-classe. 	<p>“Burocràcia” de Brossa.</p> <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Quines han estat les impressions que heu tingut en fer la primera part de l’activitat i en conèixer aquesta obra de Brossa? Quina relació tenen les fulles d’arbre i el clip amb la burocràcia? Com es diu la relació entre els dos mots fulla i full? Hi ha altres mots que tinguin aquesta mateixa relació? 	<ul style="list-style-type: none"> Quan cada membre del grup tingui la seva composició, us les ensenyeu i expliqueu per què ho heu fet així, quin sentit hi doneu, i quina relació té amb el títol. En acabar demaneu al professorat el poema de Brossa, compareu-lo amb l’original de Brossa i comenteu-ne les diferències i les semblances. Es nomenen els portaveus que hauran d’exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà d’explicar què heu hagut de fer primer, amb quin material i quins resultats diferents ha donat; una altra farà la comparació amb l’obra de Brossa i explicarà com l’enteneu fent servir les respostes al qüestionari-guia.
--	--	---	--

<p>Grup J</p> <p>ELEGIA AL CHE, 1967-1971</p> <p>Joan Brossa, 1995, pàg. 176</p>	<p>Grups de 3 o 4</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p> <ul style="list-style-type: none"> Presentació al grup-classe. 	<ul style="list-style-type: none"> Primer lletres de l'alfabet impreses en papers petits retallats. Després poema "Elegia al Che" de Brossa. Altres poemes de Brossa protagonitzats pel joc amb les lletres. <p><u>Exemple de qüestionari-guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Quines han estat les impressions que heu tingut en fer la primera part de l'activitat i en conèixer aquesta obra de Brossa? <p>El joc amb les lletres és una de les característiques de l'obra de Brossa. Mireu altres poemes amb lletres i</p>	<p>J.</p> <ul style="list-style-type: none"> Com faries un poema visual que es digués "Elegia al CHE", amb les lletres de l'alfabet? Fes-ne un esbós. Abans, però, hauries de tenir clar què és una elegia. Si no ho saps, informa-te'n. Quan tothom ho té pensat, exposeu als vostres companys la vostra idea fent la composició amb les lletres retallades, però sense enganxar ni escriure res, encara, només ho expliqueu. Quan tothom ho ha fet, voteu les diferents opcions i elaboreu la més votada amb el material (ja podeu enganxar i escriure). Comenteu per què us agrada més aquesta que les altres. Un cop acabat, demaneu el poema original al professorat i comenteu-ne les coincidències. Es nomenen els portaveus que hauran d'exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà d'explicar què heu hagut de fer primer, amb quin material i quins resultats diferents ha donat; una altra farà la comparació amb l'obra de Brossa i explicarà com l'enteneu i quin és l'ús que fa Brossa de les lletres en la seva poesia.
--	--	--	---

		<p>comenteu els diferents mecanismes que Brossa fa servir.</p>	
<p>Grup K</p> <p>PAÍS, 1988</p> <p>Joan Brossa, 1995, pàg. 184</p>	<p>Grups de 3 o 4</p> <p>Fase 1</p> <ul style="list-style-type: none"> Individual. <p>Fase 2</p> <ul style="list-style-type: none"> Posada en comú en grup petit. <p>Fase 3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Primer: Pilota de futbol. "Peineta", cola i retolador o paper blanc i llapis. Després poema "País" de Brossa. <p><u>Exemple de qüestionari-</u></p>	<p>K.</p> <ul style="list-style-type: none"> Com faries un poema objecte que portés per títol <i>PAÍS</i> amb una pilota de futbol i una <i>peineta</i>? (Si no disposes del material, dibuixa esquemàticament la teva composició) Per què el faries així? Quin sentit li dones? Quan tothom ho té pensat, exposeu als vostres companys la vostra idea fent la composició amb els objectes, però sense enganxar ni escriure res, encara, només ho expliqueu.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Presentació al grup-classe. 	<p><u>guia del comentari oral</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Quines han estat les impressions que heu tingut en fer la primera part de l'activitat i en conèixer aquesta obra de Brossa? ▪ Què representen cadascun dels elements que componen el poema? Un cop junts, adquireixen un nou significat? ▪ Relaciona aquest poema amb les paraules del poeta "Crec que l'intel·lectual ha de contribuir amb les seves armes a la lluita per la llibertat encara 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Quan tothom ho ha fet, voteu les diferents opcions i elaboreu la que heu triat amb el material (ja podeu enganxar i escriure). Comenteu per què us agrada més aquesta que les altres. ▪ Un cop acabat, demaneu el poema original al professorat i comenteu-ne les coincidències. ▪ Penseu un poema objecte, format per dos elements que porti per títol, per exemple (podeu pensar altres temes): comunicació, amor, escola, felicitat, etc. ▪ Es nomenen els portaveus que hauran d'exposar a la resta de la classe el treball fet. Una persona haurà d'explicar què heu hagut de fer primer, amb quin material i quins resultats diferents ha donat; una altra farà la comparació amb l'obra de Brossa i explicarà com l'enteneu fent servir les respostes al qüestionari-guia.
--	---	---	--

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

no aconseguida en
oposar-se al pensament
prefabricat que
imposen des de dalt”.

FASE 1. Tasca inicial

B. Posada en comú

Es tracta que, un cop presentada a la classe la feina feta per cada grup i fent servir els apunts que els alumnes hauran pres durant l'activitat anterior, cadascú respongui individualment el qüestionari següent:

Qüestionari de síntesi

- Quins temes tracten les obres de Joan Brossa que heu vist a classe?
- Quines formes han aparegut en aquesta activitat?

Poesia en vers seguint una forma clàssica: oda, sonet, sextina

Poesia en vers amb mètrica i rima regular però sense pertànyer a cap subgènere tipificat

Poesia en vers lliure de diverses estrofes

Poema molt curt (no més de 5 versos)

Poesia en prosa

Poesia visual

Poemes objecte

Poesia fonètica

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

Poema escènic

Instal·lacions

Altres

- Quin propòsit tenen els poemes que heu llegit/vist?

Expressió de sentiments

Denúncia de qüestions socials i polítiques

Reflexió sobre l'aspecte absurd de la vida

Aïllar elements de la quotidianitat perquè els mirem d'una manera més conscient

Joc amb els mots per fer conscients els mecanismes del llenguatge i la seva relació amb la realitat

Altres

- Què penses d'aquest tipus de poesia? Justifica la teva resposta.

A continuació, es posen en comú les respostes del qüestionari i el professorat les completa, si cal. L'alumnat ha de guardar aquest qüestionari amb les respostes, ja que per a l'activitat següent l'haurà de fer servir.

FASE 2. Tasca intermèdia

C. Antologia poètica

Sessió prèvia:

Es fan grups de 3 o 4 persones, cada grup ha de tenir un llibre o antologia de Joan Brossa: comprat, deixat, de la biblioteca del centre o de la biblioteca pública. Si es té constància que els alumnes no fan servir les biblioteques, s'hi pot fer una visita en grup amb la finalitat de recollir aquests llibres.

Si algun grup no ha aconseguit cap llibre, s'haurà de fer la cerca a Internet i portar, llavors, cada membre del grup, 5 o 6 poemes que hagi triat perquè els agraden.

Han de portar el material (obres, fulls impresos o adreces d'Internet, si es disposa de connexió a l'aula):

En grups de 3 o 4 hauran de seguir els passos següents:

INDICACIONS PER A L'ALUMNAT

Sessió 1:

Amb el material que heu portat (llibres de Joan Brossa, textos extrets d'Internet) haureu de posar-vos d'acord en grup per **escollir 8 poemes** que segueixin un **criteri concret**: pot ser el tema (poemes de crítica social, d'amor, etc.), la forma (sonets, odes, poemes visuals, poemes objecte, poemes en vers lliure, una tria de dos de cada, etc.), la cronologia (pertànyer a una de les etapes de la seva obra -o camins, segons G. Bordons¹:

¹ Bordons, Glòria (1995). "Estudi introductor". A: Brossa, Joan, *Poesia i prosa*. València: 3 i 4 (p .7- 55).

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

surrealisme, quotidianitat, compromís, conceptualització), el to (humorístic, líric, etc.), el registre (culte, col·loquial), el fet de ser poemes fàcils d'entendre, etc.

Si algun grup tria com a criteri que siguin tots poemes visuals o objecte, haurà d'escollir, a part, un poema de text perquè una de les activitats de la 2a fase és una lectura en veu alta. Amb aquest fi, igualment, cal indicar als grups que hauran de triar un poema per ser llegit, de com a mínim, 12-14 versos. Si aquest poema va bé amb el criteri triat, s'inclourà en el treball, si no, es presentarà a part.

- Un cop triats, cada grup farà una **fitxa** que lliurareu al professorat i que ha de contenir: el nom dels membres del grup, l'índex dels poemes, la font d'on els heu tret, el criteri (redacteu 4 o 5 línies). Podeu deixar algun lloc buit a l'índex si us falta algun poema del tipus que heu triat i ja el buscareu a casa.
- El professorat recollirà les fitxes (les pot avaluar) i comprovarà que entre tots els grups no hi hagi repeticions i que es doni una visió prou àmplia de l'obra de Brossa de cara a construir després el material per penjar a Internet. Si no és així, proposarà canvis i facilitarà el material per completar.

DISSENY DE L'ANTOLOGIA I REPARTIMENT DE LES TASQUES

Sessió 2:

Cada grup s'ha d'organitzar per completar tots els apartats que ha de contenir el dossier. S'haurà de presentar en paper, però tot s'ha de tenir en format informàtic si es vol fer després la 3a fase; per tant, haureu d'anar passant a ordinador tot el que escriureu i escanejar els poemes visuals o objecte, si n'heu posat. El treball final ha de contenir:

- Portada amb: títol general: "Tria d'obra de Joan Brossa" i títol específic (penseu-ne un per al treball del vostre grup), nom dels membres del grup, nom de l'escola, curs, professorat.

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

- Índex (amb tots els apartats i el número de la pàgina).
- Justificació/criteri de selecció (per què heu triat aquest criteri i aquestes fonts).
- 8 poemes triats.
- Il·lustracions (poden ser fotografies, pintures, dibuixos, fets per vosaltres o trets d'algun llibre, revista o d'Internet (no oblideu de citar-ne la font).
- Conclusió- reflexió final: Què heu volgut mostrar, quins aprenentatges heu fet amb aquest treball.
- Fonts.

Caldrà paginar i relligar el dossier. Heu de preveure, doncs, si fareu servir una carpeta *fastener*, grapes, ho fareu enquadrar, etc.

Sessió 3:

A casa cada membre del grup fa la tasca encomanada en la sessió 2.

Sessió 4:

Cadascú porta la seva part de la feina feta i es dedica l'hora a ultimar detalls i organitzar el dossier, que lliurareu al professorat.

Sessió 5:

El professorat haurà corregit els treballs marcant-vos els errors però sense donar-vos la solució. Hauréu de dedicar aquesta hora a fer les rectificacions necessàries tot fent servir diccionaris, manuals de gramàtica, etc., (si us queden dubtes no resolts, els podeu plantejar al professorat).

FASE 3. Tasca final

D. Presentació

- Un cop corregides les antologies de cada grup, caldrà fer una sessió per ensenyar a l'alumnat a fer servir l'eina DOCUMENTA (www.mydocumenta.org). (3) També es pot fer en forma de bloc o amb l'eina Prezi, que es poden penjar igualment a Internet de manera gratuïta.
- Caldrà dedicar dues sessions perquè els alumnes muntin les presentacions. Si fan servir Documenta, se'ls pot suggerir una casella per a: títol, criteris, una per a cadascun dels 8 poemes, altres elements il·lustratius o complementaris (fotografia, pintura, vídeo), una casella per a les fonts, i una per a la conclusió.
- Com a tasca final, cada grup presentarà el seu treball a la resta de la classe. Hauran de dir-ne el títol, explicar el criteri, enumerar les fonts, llegir l'índex de poemes i exposar la conclusió. Finalment, hauran de llegir un dels textos (ha de tenir com a mínim 12-14 versos) a diferents veus. Per dur-ho a terme podeu consultar l'article "Poesia i música, intertextualitats" de la revista *Temps d'educació*, núm. 42.

<http://www.publicacions.ub.edu/revistes/tempsDEducacio42/default.asp?articulo=766&modo=resumen>

UNITAT DIDÀCTICA

Segon cicle d'ESO

BIBLIOGRAFIA

- Brossa, Joan (1995). *Poesia i prosa*, València: Ed 3 i 4.
- Brossa, Joan (1998). *La memòria encesa. Mosaic antològic*, Barcelona: Barcanova.
- Brossa, Joan (1999). *El saltamartí*, Barcelona: Diputació de Barcelona.
- Brossa, Joan (2002). *Tria de poemes conversables. Tast de poemes objecte*. Barcelona: Barcanova.
- Ferrer i Garcia, Júlia; Parra i Esteve, Tània (2012). "[Poesia i música: intertextualitats](#)", *Temps d'educació*, núm. 42, 1r semestre 2012, p. 31-50.

CONTACTE

Judith Barnés

Servei Educatiu de la Fundació Joan Brossa

Telf. 93 458 99 94

jbarnes@fundaciojoanbrossa.cat

www.fundaciojoanbrossa.cat

www.laberintsbrossians.com

Pl. dels Àngels, 8, 1r

(Centre d'Estudis i Documentació del MACBA).

08001, Barcelona